

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/8/2026
Identifikačné číslo spisu:	6125459299
Dátum vydania rozhodnutia:	16.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6125459299.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Technickej univerzity vo Zvolene, Zvolen, T. G. Masaryka 24/0, IČO: 00 397 440, proti žalovanému R.. K. U., narodenému XX. U. XXXX, Q., N.. Y. XXXX/X, o zaplatenie 458,33 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 14C/10/2026, o návrhu na prikázanie sporu, takto

rozhodol:

Návrhu žalovaného na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 14C/10/2026 Okresnému súdu Dunajská Streda prípadne Mestskému súdu Bratislava IV n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. V spore strán je vedené konanie na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 14C/10/2026 o zaplatenie 458,33 eura s príslušenstvom. Podaním zo 17. marca 2026 žalovaný vzniesol námietku zaujatosti konajúcej sudkyne a navrhol prikázať vec na prejednanie Okresnému súdu Dunajská Streda, prípadne Mestskému súdu Bratislava IV. Uznesením z 31. marca 2026 Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol, že sudkyňa Okresného súdu Zvolen Mgr. Ľudmila Ostrolucká nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania daného sporu. Návrh na prikázanie veci žalovaný odôvodnil tým, že jeho obvyklé miesto pobytu sa nachádza v obci N. v okrese N. E., neďaleko Bratislavy a cestovanie do Zvolena je pre neho ako fyzickú osobu spojené s neprimeranou časovou a finančnou záťažou. Uviedol, že nedisponuje diaľničnou známkou, pričom cesta do Zvolena by mu trvala viac ako tri hodiny v jednom smere, čo si vyžaduje značné organizačné úsilie a predstavuje pre neho významné časové aj ekonomické náklady. Taktiež poukázal aj na to, že v predmetnom spore vystupuje ako slabšia procesná strana oproti žalobkyňi, ktorá je silná verejná inštitúcia s personálnym, organizačným a ekonomickým zázemím, preto sa domnieval, že procesná záťaž daného konania na neho dopadá intenzívnejšie než na žalobkyňu.

2. Žalobkyňa s predloženým návrhom nesúhlasila. Uviedla, že návrh na zmenu príslušnosti súdu žalovaný podal v nadväznosti na zistenie, že vec bola na pridelená sudkyňi Mgr. Ľudmile Ostroluckej, vo vzťahu ku ktorej vzniesol nielen námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi, ale súčasne navrhol, aby vec bola prikázaná inému súdu z dôvodu vhodnosti. O tom, že uvedená sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania daného sporu, už rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 31. marca 2026. Žalovaný svoju žiadosť odôvodnil tým, že jeho obvyklé miesto pobytu je v okrese N. E. a

dochádzanie na súd do Zvolena by ho zaťažovalo časovo aj finančne, takisto prikázaním veci Okresnému súdu Dunajská Streda alebo Mestskému súdu Bratislava IV by sa vytvorili podmienky pre neustranné prostredie, zodpovedajúce jeho právu na spravodlivý súdny proces. Bola toho názoru, že dôvodom jeho návrhu bola nedôvera v spravodlivý súdny proces, hoci o jeho námietke zaujatosti konajúcej sudkyne bolo už rozhodnuté. Keďže žalovaný nemal v zmysle zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) relevantný dôvod na zmenu príslušnosti súdu, s jeho návrhom na zmenu žalobkyňa nesúhlasila. Poukázala na to, že žalovaný má trvalé bydlisko vo Zvolene, a preto všeobecným súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie veci je podľa jej názoru Okresný súd Zvolen.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

4. Podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP strany sporu majú rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Zvolen a Okresnému súdu Dunajská Streda, ako aj Okresnému súdu Zvolen a Mestskému súdu Bratislava IV, posudzujúc opodstatnenosť návrhu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti inému okresnému súdu dospel k záveru, že návrhu nie je možné vyhovieť.

6. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne a i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie určitej veci inému súdu, len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne tak, aby bola zachovaná podstata, že sa jedná o výnimku a nie pravidlo.

7. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie a rozhodnutie veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov strán, pričom na pomery strany sporu, ktorá delegáciu navrhuje možno prihliadať, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalšiu stranu v spore. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre delegáciu má samozrejme i stanovisko protistrany.

8. Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že strana sporu musí prekonať medzi miestom svojho trvalého pobytu (bydliska) a sídlom vecne a miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť a táto cesta k príslušnému súdu je pre ňu spojená s rôznymi organizačnými, finančnými, zdravotnými a inými problémami, sú okolnosťami bežnými a samy osebe neodôvodňujú prikázanie sporu inému súdu. Miesto pobytu niektorej zo strán sporu, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa osobne súdneho procesu, teda nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu (porovnaj napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 9Ndc/4/2025, 6Ndc/13/2025, 3Ndc/10/2024, 6Ndc/26/2024).

9. Najvyšší súd po posúdení predloženého návrhu žalovaného na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti dospel k záveru, že nie je daná žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že by Okresný súd Dunajská Streda alebo Mestský súd Bratislava IV, prejednal vec hospodárnejšie a rýchlejšie. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že nedošlo k vylúčeniu zákonnej sudkyne Okresného súdu Zvolen z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu. Dôvody uvádzané žalovaným, a to zvýšené časové a finančné náklady na presun z miesta obvyklého pobytu, postavenie slabšej procesnej strany v spore, nezodpovedajú kritériám, ktoré by bolo možné relevantne zohľadniť pri prelomení práva sporových strán na zákonného sudcu a uvažovaní o prikázaní sporu inému súdu. Uvedené dôvody nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností, či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd, postavenie slabšej procesnej strany v spore sú vo všeobecnosti skôr bežné a sami osebe bez ďalšieho neodôvodňujú prikázanie sporu inému súdu. Strana má totiž právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Najvyšší súd taktiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). V neposlednom rade nadriadený súd zohľadnil aj nesúhlas žalobkyne s predloženým návrhom.

10. Vzhľadom na uvedené dôvody najvyšší súd konštatuje, že nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, preto návrhu žalovaného nevyhovel.

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.